

1. GENERELL INFORMASJON

1.1. Søkerorganisasjon I Norge:	De norske pinsemenigheters ytremisjon (PYM)
1.2. Prosjekt-nr i Digni:	10556
1.3. Prosjektets navn: Prosjekt-periode (fra / til)	Bok-prosjektet Kwatiañe'ẽ for Mbya, Ache og Ava-indianere. 2010 - 2014
1.4. Land: Hvis det fins grupper I forskjellige områder, lag da en liste over disse. Hvis mulig, lag et kart. For prosjekt som har nettverk, lag en liste over medlemmer / prosjekter, organisasjoner og deres land.	Paraguay. Målgrupper er ache-indianer-kolonier i: Guaira, I Villa Ygatemi-distriktet, Canindeyu-fylket: 1. Chupapou 2. Kuetovy, 3. Arroyo Bandera I Abai-distriktet, Caazapa-fylket: 📁🗺️ Ypetimi
1.5. Beløp mottatt fra PYM:	Norske kroner: Lokal mynt Guaranies 887.060.622
1.6. Total-budsjett 2013 Resultat 2013	891.001.580. 887.579.982
1.7. Andre givere, hvis det fins (inkludert mengde):	Det er ingen annen giver
1.8. Samarbeids-kirke i Norge / kontaktperson	Pinsemenigheten Betania, Larvik / Rudolf Leif Larsen
1.9. Hensikt med Kwatiane'e-prosjektet .	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utvikle gratis lærebøker, med pedagogisk manual, på ache-morsmålet, for lærere og elever i tredje syklus i grunnutdanningen (Grunnutdanningen består av tre sykluser, fordelt på ni år) 2. Ta vare på den muntlige kulturen i målgruppen ache (dette mål utvikles gjennom bøkene). 3. Styrke selvtillit og egenverdiene i gruppene.teter (dette mål utvikles gjennom bøkene).

2. AKTIVITETER OG RESULTATER

2.1. BESKRIV kort, men spesifikt hvordan året har vært. Har året blitt slik man planla i prosjektet? Vær så snill å forklare vesentlige avvik i forhold til operativ plan for året, og sett fra målgruppens synsvinkel. Hva er oppnådd? Hva er forskjellen, hvis den fins, fra januar til desember for folket i målgruppen? Er det noen forandring? Hvordan påvirker dette dem og koloniene? Forklar frem-tredende forandringer, hvis de fins, i forhold til årsplanen og / eller prosjekt-dokumentet (for hele perioden).

En oppnådde og utviklet 2014-planen, som forventet. Det ble satt mål, som 1°. Utvikling av tre ache-bøker, 2°. Lagring av 67 kassetter på CD og DVD, med kulturelle fortellinger fra ava-guaraniene. 3°. Administrert 8 studie-stipender for lærere og sykepleiere mbya, ava og ache-guarani. 4°. Kontroll av årets trykte bøker. 5°. Distribusjon av bøkene i indianer-koloniene og på ava, mbya og ache-skoler. 6°. Etterutdannings-

kurser. 7°. Vedlikehold av kjøretøy, PC'er og utstyr i prosjektet. 8°. Kontakt med skole-myndigheter, ministre, og ONG-organisasjoner. 9°. Reiser til indianer-kolonier og forskjellige senter. 10°. Konferanser om indianer-spørsmål. Tilrettelegge kursom sosiale prosesser på universiteter og institusjoner på mellom-nivået.

2.1.1. Møter med forskjellige tema

- 2.1.1.1. Fire møter for å planlegge aktivitetene i første og andre semester.
- 2.1.1.2. Elve møter med administrasjons-rådet for å behandle økonomiske bevegelser.
- 2.1.1.3. Elve møter med ansatte, komiteen og andre grupper.
- 2.1.1.4. Tjue møter for utviklerne av ache-bok no 9 og 10, og en bok om prosjekt-historien, med bok-utviklerne, konsulenter, korrektur-lesere og grafiker.
- 2.1.1.5. Femten møter med studenter med stipend, og skolemyndigheter hvor de studerer.
- 2.1.1.6. Seks møter med prosjekt-komiteen og representanter for stiftelsen.
- 2.1.1.7. Ti møter for å planlegge evaluering av prosjektet 2013-2014.
- 2.1.1.8. Åtte møter med evaluerings-konsulent og PYM Aid-konsulent.

2.1.2. Distribusjon av bøker i indianer-kolonier

- 2.1.2.1. Ache guarani, Chupapou. Villa Ygatimi-distriktet. Canindeyú-fylket.
- 2.1.2.2. Ache guarani de Arroyo Bandera. Villa Ygatimi-distriktet. Canindeyú-fylket.
- 2.1.2.3. Ache guarani de Kuetovy. Villa Ygatimi-distriktet. Canindeyú-fylket.
- 2.1.2.4. Ache guarani de Ypetími. Abaí-distriktet. Caazapá-fylket
- 2.1.2.5. Mbya guarani de Vegakue. Paso Yobái-distriktet. Guaira e Isla
- 2.1.2.6. Mbya guarani de Isla Hü, Paso Yobái-distriktet. Guaira-fylket
- 2.1.2.7. Mbya Guarani de Pindo'i. Eulogio Estigarribia-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.8. Mbya Guarani Che Iro Ára Poty y 225. Eulogio Estigarribia-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.9. Mbya guarani San Juan. Eulogio Estigarribia-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.11. Mbya guarani. Jaguarý. Eulogio Estigarribia-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.12. Mbya guarani. Pindoyú Eulogio Estigarribia-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.13. Mbya guarani. Ypa'u Señorita. Repatriación-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.14. Mbya guarani Mbarigui 14. Repatriación-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.15. Mbya guarani Ko'e Pyahu. Dr. J. Eulogio Estigarribia-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.16. Mbya Guarani Ara Poty. Raúl Arsenio Oviedo-distriktet. Caaguazú-fylket..
- 2.1.2.17. Mbya Guarani Tekoha Pora. San Toledo-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.18. Mbya Guarani Ñu Hovy. Repatriación-distriktet. Caaguazú-fylket.
- 2.1.2.19. Ava guarani de Fortuna. Curuguaty-distriktet. Canindeyú-fylket.
- 2.1.2.20. Ava guarani de Itanarami. Villa Ygatimi-distriktet. Canindeyú-fylket. Canindeyú
- 2.1.2.21. Ava de Y'apy. Yryvukua-distriktet. San Pedro-fylket.
- 2.1.2.22. Ava Guarani Avariju Santa Carolina, General Resquín-distriktet. San Pedro-fylket.
- 2.1.2.23. Ava guarani Mboi Jagua. Villa Ygatimi, Canindeyú-fylket.

Disse bøkene ble mottatt og akseptert av alle koloniene, skolene og ledere. De uttalte at Kwatiañe'ë-prosjektet gjør et stort arbeid som forsvarer kulturen, morsmålet og rettigheter.

I tillegg så gjennomførte disse stedene spesielle presentasjoner av bøkene, i flere skoler, med hjelp av skole-tilsynet, skoleledere og lærere fra Skole-departementet, Kwatiañe'ë-prosjekt-ansatte og indianerledere.

2.1.3. ETTERUTDANNINGS-KURSER

- 2.1.3.1. Fjorten etterutdanning-kurser for lærere om «Pedagogisk bruk» bøkene, og vurdering av innholdet i Ache-boken no 9 for 5 klasse og no 10 for 6. klasse i grunnskolen.
- 2.1.3.2. Seks kurser om «Undervisning og Diakonia. Sosiale prosesser».
- 2.1.3.3. Fire kurser om «Erklæringen om Indianer-folks rettigheter OIT No 169»
- 2.1.3.4. Fire kurs pm «Nivå av å forstå lesning».
- 2.1.3.5. To kurser om «Gode erfaringer med undersøkelse, gjenvinning, fornyet verdi og overføring av morsmålet, kultur og historie hos ava-guarani, mbya og ache, og presentasjon av indianer-språk for teknikere i «Departamentet for dokumentasjon og fremmelse av indianerne», sekretariatet til Språk-politikk (Departamento de Documentación y Promoción Indígena de la Secretaría de Políticas Lingüísticas.
- 2.1.3.6. Fire kurser om «Teknikk for å undervise i morsmålet for ava-guarani og ache»
- 2.1.3.7. Fem kurser om «Lese-undervisning på spansk som andre språk. Prosessen i klassen».
- 2.1.3.8. Fire kurs om «Evaluering av Kwatiañe'ë-prosjektet» ved Vigleik Winje.
- 2.1.3.9. Et kurs om «PYM-organisasjonens-struktur» ved Solveig Irene Seland.
- 2.1.3.10. Et kurs om «Offentlige språk, indianske og utenlandske i bruk i Paraguay».

2.1.4. DISTRIBUSJON AV GRATIS BØKER. Det ble distribuert 600 Ache- bøker no 3, N° 4, N° 5, N° 6, N° 7, N° 9. Mbya-bøker N° 11, 12, 13, 14,15, Libros Ava 27, 28, 29, 30, 31, 32 y 33.

2.1.5. CD-bibliotek. Utvikling av CD-bibliotek med kopiering av 500 kassetter som inneholder kulturelle fortellinger fra Ava-Guarani.

2.1.6. SKANNING. Kulturelle manuskripter fra ava, mbya og ache er digitalisert.

2.1.7. KONFERANSER OG KURSER over tema i forhold til å gjenvinne indianer-kultur og språk.
 Universidad Nacional de Asunción. Facultad de Filosofía. Fundación Yvyramaey. Congreso Nacional Universidad Cohen en Paraguay. Instituto Superior de Ciencias Lingüísticas, Villa Ygatimi.
 Instituto Superior Ateneo de la Lengua y Cultura Guaraní, San Lorenzo.

2.1.8. Radioen "La voz de la Policía".

2.1.9. Paraguay TV

2.1.10. Reiser: Det ble realisert 43 reiser til forskjellige kolonier, som en ser nedenfor

2.2. Bruk en av de følgende tabellene (eller ditt eget format) for å gjøre en sammenligning mellom planlagte resultater og oppnådde resultater, etter indikator, slik som en bestemte i årsplanen 2014 (husk at en skal ikke bare reportere aktiviteter / produkter¹ men også resultater², og hvis det fins, på nivå med inntrykk (impacto³). Vennligst les vedlagte NORAD-dokument (på engelsk) om resultats-oppnåelse, for å friske opp forståelsen, hvis det er nødvendig.

PLANER 2014		RESULTATER 2014		
MÅL	AKTIVITETER	OUTPUT / PRODUKTER	OUTCOME / RESULTAT	IMPAKT
I. Optimalisere aktiviteter for å få en god utnyttelse av disponible ressurser som giver har stilt til rådighet.	1. Ta vare på relasjonene med nasjonale myndigheter	1. Besøke ledere og ministre og skoletilsyn.	1. Besøk hos minister for Språk-politikk (Políticas lingüísticas) og leder for fremme av indianersaker i departementet "Promoción indígena". Skoletilsynet for indianer-utdanningen.	1. Presentere 69 bøker produsert av Kuatiañe'ë-prosjektet. Oppnå samarbeid, ed skoletilsynet, skoleledere, lærerei arbeidet med å utvikle, opplæring og distribusjon av bøker i grunn-skoler og videregående indianerskoler. Leder for sekretariatet for "Políticas Lingüísticas" har bestemt seg for å underskrive en avtale.
2. Skaffe gratis bøker med pedagogisk manual på indianer-morsmålene ache,	2. 1. Utvikle s ache-bøker for ache-barn i andre syklus (5°,6° y 7° klasse).	2.1. Ache-bok N° 9 og 19 tilsvarende to bøker hver.	2.1. Publikasjon og distribusjon av to bøker for ache-samfunn i Fylkene Canindeyú, Caazapa,	2.1. Fra skole-start ble det presentert og overgitt bøker til lærere og elever, samt indianer-ledere blant mbya, ava og ache

¹ **Outputs (produkt og tjenester)** landsbygdveier konstruert, helsestasjoner bygget, skoler bygget, lærere rekruttert/kurset, medisiner distribuert, malarianett distribuert, kondomer distribuert, informasjonskampanjer gj. ført, brønner gravd

² **Outcomes (brukereffekt)** bønders tilgang til markeder bedret, innrulleringen på skolen økt, andel barn vaksinert økt, andel som bruker malarianett økt, seksuell risikoferd redusert, andel med tilgang på rent vann økt

³ **Impact (samfunns effekter)** bønders økonomiske situasjon bedret, skrive/leseferdigheter økt, barnedødeligheten redusert, andel malariasyke redusert, andel hiv/aids syke redusert, andel vannbårne sykdommer redusert

til lærere og unge i tredje syklus i grunnskolen.			Caaguazu.	guaraní i forskjellige skoleri fylkene Guaira, Caaguazú, San Pedro, Caazapa og andre, se punkt 2.1. Disse bøker ble mottat og akseptert i alle koloniene, på skoler og blant ledere, og de sa at Kwatiañe'ë-prosjektet gjør et godt arbeid for dem, og for å forsvare kultur og rettigheter for disse folk, takket være givere i Norge.
	2.2. Organisering av CD-biblioteket og den digitale album.	2.2. Hundre og syttifire CD'er er laget og 500 fotos fra hver gruppe mbya, ava og ache.	2.2. Hundre og syttifire CD'er er laget	2.2. Det vekker oppsyn at vi har en samling av audiovisuelt utstyr for de tre indianer-gruppene. Andre institusjoner vil gjerne ha en kopi.
	2.3. Administrasjon av 14 stipender for ava, mbya og ache-lærere.	2.3. Se vedlegg mht de som har fått stipend.	2.3. Tretten studenter med stipend har fått høyere grad. Tp avastudenter har fått økonomisk støtte for å betale tre avdrag for å få rett til avgangs-eksamen.	2.3. Indianer med stipender i prosjektet, er de eneste som starter og avslutter studiene, og får deretter stillinger som kvalifiserte, med god lønn. 2010 -2014 – prosjektet budsjeterte bare 10 stipender. Allikevel, med tilpassing og god administrasjon, kunne vi betjene 13 permanente stipender, og 5 som forlot studiet.. Totalt var det 10 stipender som ble administrert økonomisk for å hjelpe flest mulige. Se vedlegg
	2.4. Vedlikehold av infrastruktur i kontorene.	2.4. Vedlikeholde møbler, bøker,arkiv, utstyr og deposito.	2.4. Åtte bekvemme kontorer, for bedre arbeids-miljø.	2.4. Kontorene gir et godt arbeids-miljø. Brukes for møter med opptil 20 – 25 personer, og vi slipper å leie andre steder for kurser.
	2.5. Distribusjon av bøker i skoler og indianerkolonier.	2.5. Distribusjon av 1200 bøker.	2.5. Distribusjon av 1200 bøker.	2.5. Distribusjon av bøkene o indianer-skolene, gjøres på det beste tidspunktet.
	2.6. Vedlikehold av utstyret i prosjektet.	2.6. PC'er og annet utstyr, møbler, kjøretøy etc skal være i god stand.	2.6. Åtte PC'er. Teknisk utstyr, filmapparat, fotoapparat. Møbler. Arkiv. Kjøretøy.	2.6. De fleste PC'ene har nådd sin bruks-tid, men de blir brukt uten større problem.
	2.7. Forhold ved	2.7. Presentere	2.7. Ti besøk om	2.7. Større bevissthet

	hjelp av kontrakter med institusjoner, Universiteter, språkforskere, vitenskapsmenn og autoriteter som er involvert i arbeid med tema indianere.	bøkene som et resultat av et pionerarbeid i å utvikle, publisere og distribuere disse bøkene, slik at, ved å søke allianse med institusjoner, Universiteter og med Ledelsen for indianer-utdanningen i MEC, INDI og sekretariatet for "Språk-politikk". Andre.	arbeidet som Kwatiañe'ë-prosjektet har gjennomført.	for at myndighetene aksepterer at det lever 115.000 indianere i landet, i følge folketelling 2012 og tar ansvaret for å arbeide sammen med prosjektet som har jobbet med dette i 10 år. Staten har ikke for vane å arbeide sammen med indianerne. Selv om nasjonale og internasjonale påbyr det.
	2.8. Reiser for å presentere og distribuere publiserte bøker.	2.8. Førtifem reiser for å oppfylle målet.	2.8. På alle reisene for kursene, er det delt ut 1200 bøker til forskjellige skoler og andre steder, og det har vært gjennomført på en normal måte. Det har ikke vært noen uhell.	2.8. Prosjektets ansvar for å publisere og deler ut gratis bøker blir sett stort på, og at disse blir gitt til hver lærer, elev, skoletilsynet og eller samfunnet, som foreldre og indianerledere.
	2.9. Kurset "Bruk av didaktiske bøker", "Korrupsjon", "Diakonía, og miljøet".	2.9. Tjue kurser i indianer-kolonier. Kurs for universit og lærere interesserte i prosjektets kulturelle arbeid . Fem reiser for å presentere og stille tu bøker fra Kwatiañe'ë-prosjektet.	2.9. Det har vært realisert kurser på forskjellige og fjerne steder, uavhengig av været.	2.9. Kursene som realiseres av Kwatiañe'ë-prosjektet for å utdanne målgruppen indianere, fyller et tomrom, som den paraguayske stat enda ikke har tatt ansvaret for, med den hyggighet, grundighet og kvalitet som personalet i prosjektet gjør.
	2.10. Ekstern evaluering av de publiserte bøkene i perioden 2012 til 2014.	2.10. Ti kurser vedrørende evaluering av produserte bøker og andre komponenter som er en del av prosjektet 2010 til 2014.	2.10. Tjuefem personer var involvert i prosjektet, og deltok i seks kurs ved to eksperter fra PYM, og som vil være nyttig for dette og senere prosjekt.	2.10. 2.10. Prosjektet ble på nytt evaluert i november, og gjennom tre uker gjennomgikk en norsk tekniker arbeidet for perioden 2004 til 2014. Dette er den tredje evalueringen i prosjektet. Foreløbig har vi ikke resultatet, selv om det tekniske personalet fra Norge gav en oppsummering.
3. Redde den orale kulturen hos målgruppen Ache 2014.	3. Fortelle kulturelle data, utstilling og salg av ache-handverk.	3. Åtte fortellinger fra Ache-kulturen som lesestoff i bok for 5° og 6° klasse .	3. Bøker med kulturelle fortellinger til bruk i skolen.	3. Både nasjonale og utenlandske er overrasket over at vi har produsert 69 bøker som verdsetter og styrker selvbildet hos indianerne.

	3.1. Spesial-arbeid med teknikere som konkretiserer etterlengtet gjennvinning og vedlikehold av morsmålet til ava, ache og mbya.	3.1. Fire indianer er utdannet for å bruke metoder og teknikk for innsamling.	3.1. Arbeid sammen med teknikere for å oppfylle målene.	
	3.2. Konferanser på skoler.	3.2. Ti konferanser.	3.2. Et ikke-indiansk samfunn alfabetisert i den indianske kulturen til ache, mbya og ava.	
4. Styrke selvfølelsen og gruppens egne verdier.	4. Utdanning av barn og ungdom som kan lytte, snakke, lese og skrive på eget språk, tilrettelagt av de voksne, og vi har arbeidet med bøker, kassetter, profesjonelle lærere som er indianere, klar til å kjempe for og forsvare deres gamle verdier, rettigheter og plikter med respekt.	4. Sekstini bøker er produsert for og med indianerne, gratis for målgruppen.	4. En ny indianergenerasjon blir forberedt på å møte utfordringene i det 21 århundre, med økt teknologi som er til nytte, men også presser for å tilpasse seg nye normer som samfunnet dytter på en.	4. Impaktet som bøkene, kursene, stipendene og CD-biblioteket har gitt, er en prosess på både kort og lang sikt. Det fins nå både menneskelige og materielle elementer som for alltid vil være av stor verdi i et globalisert samfunn hvor de forskjellige kulturene blir satt pris på, og blir respektert, og som en arbeider for at den skal bli tatt vare på for framtiden.

2.3 Hovedtallene i prosjektet 2013 – utført og resultater

	Kvinner	Menn	Totalt
Antall ansatte i prosjektet			
a) Full-tid	a) 3	5	8
b) Deltid	b) 5	3	3
Anstatt frivillige i prosjektet			
a) Betalt (men ikke ansatt)	a) 19	37	56
b) Ikke-betalt	b) 12	25	37
Antall medlemmer i prosjekt-komiteen.	4	3	7
Antall deltakere i prosjektets aktiviteter			
a) En-gangs-deltakere	a) 1960	2.339	4.299
b) Deltakere hele tiden	b) 393	1.994	2.387
Antall som gjør seg nytte av prosjektet			
a) Direkte	1982	2364	4.346
b) Indirekte	414	2.022	2.436
Andre resultater / tall som bør nevnes	Utstilling av bøkene i bok-messen		

* Hvordan telles / klassifiseres antall tilgodesette? For eksempel: Tilgodesett direkte, barn, ektefeller / Tilgodesett indirekte: fedre, medlemmer i familien, storsamfunnet, medlemmer i kirken etc.

2.3. Finn prosjektet ditt i Dignis tematiske liste, og se hvilke tema prosjektet deres må gi spesifikk informasjon

Gjør deg kjent med spørsmålene som Digni har formulert i rammen av arbeidet, basert på resultater (RBMF), som er relevante for deres prioriterings-område.

Beskriv resultatet (outcome) for deres prosjekt i 2014 (2.1 y 2.2. ovenfor), i lys av tematiske resultater som fremheves av Dignis RBMF.

(Ta kontakt med PYM for å få Dignis RBMF, hvis du ikke har de)

Utdanning 10556 Paraguay

10437 IEDP Somalia, 10556 Paraguay, 10585 PDI Bolivia, 10650 ECD Kenya, 10651 MDI Mozambique, 10653 CBN SAF

Helse og HIV&SIDA

10363 HIV/AIDS Kenya, 10428 WAA Uganda,

Fred og forsoning

10649 R&P Kenya, 10762 Inuka Kanisa FPFK

Produksjons-sektor

10518 Tuinuane Kenya,

Indianerne 10556 Paraguay

10649 R&P Kenya, 10584 FGM Kenya, 10556 Paraguay, 10773 Post-evaluation Peru

Kjønn

10437 IEDP Somalia, 10650 ECD Kenya, 10651 MDI Mozambique, 10653 CBN SAF, 10649 R&P Kenya, 10518 Tuinuane Kenya, 10584 FGM Kenya, 10762 Inuka Kanisa FPFK

Menneskerettigheter, med fokus på rettigheter

10363 HIV/AIDS Kenya, 10428 WAA Uganda, 10649 R&P Kenya

Styrke det sosiale samfunn

10437 IEDP Somalia, 10585 PDI Bolivia, 10649 R&P Kenya, 10518 Tuinuane Kenya, 10554 CSNP SAF, 10762 Inuka Kanisa FPFK, 10751 Rebuild partnership DRC, 10773 Post-evaluation Peru.

3. TEMATISKE TILTAK

Det forventes at alle prosjekt og samarbeidspartnere, støttet av Digni, informerer om arbeidet på følgende tre områder. På hvert tema, svar på følgende to spørsmål:

Hvilke tiltak er gjort gjennom året?

Er det noen endringer som resultat av tiltakene?

1. **Miljø:** Prosjektet arbeider ikke direkte med miljø-spørsmål, men likevel er dette en del av innholdet i bøkene, på områder som kommunikasjon og sosial vitenskap, og i etterutdannings-kursene (se ache-bøkene for 4, 5 og 6 klasse)
2. **Likhet mellom kjønnene:** Arbeidet for likhet mellom kjønnene, består i å verdsette kvinnens rolle som datter, kone, mor og profesjonell, og dette blir behandlet i kurset «Opplæring og diakoni», og i skolebøkene, på området Sosial-vitenskap.
3. **Konflikt-løsning:** Alt arbeid har i seg aktiviteter som presenterer konflikt. I dette prosjektet blir det håndtert og undervist for å forebygge utvikling av konflikt, og prøver å løse dette i en ramme av objektivitet.

4. RISIKO

(Ta kontakt med PYM for å få Dignis retningslinjene for risiko-analyse, hvis dere ikke har de)

- 4.1. **Er det i prosjektet gjort en grundig risikoanalyse i løpet av 2014? Hvis ja, når, og hvem deltok, og hvordan arbeidet en med analysen? Hvis nei, forklar hvorfor ikke?)**

Ja.

Alle mulige risikoer som presenterer seg, som helse, sikres med forskjellige forsikringer for helse, kjøretøy, utstyr på kontoret, arkiv og data-utstyr etc..

4.2. Hvordan har risikoanalysen vært, og har den blitt fulgt opp gjennom året? Vær spesifikk.

Ved hjelp av eksperter i forsikrings-selskapet, har vi forsikret inntil de minste detaljer mot ulykke, sykdom, brann etc...

4.3. Har det vært spesielle faktorer, interne eller eksterne (positive eller negative) som spesielt har påvirket muligheten til å infri årsplanen? (Har en eller flere risikoer vært forutsett og debateret, vært frustrerende eller til hinder?)

Nei.

4.3.1. Hvis svaret er JA; hva lærte dere, og hvilke tiltak ble iverksatt for å imøtegå || risikoer?

4.3.2. Hva slags lekse har en lært mht risiko-faktorene og tiltak for å møte risikoene?

Ved å ha forsikringer, dekker man alle eiendeler, og vi følger risiko-manualen og PYM-manualen.

4.4. Har det vært noen negativ resultater / uønskede / ikke forutsette hendelser?

Nei.

4.5. Har det oppstått nye mulige risikoer (interne eller eksterne) i løpet av året? Vær spesifikk mht hendelse, dato, navn, konsekvenser etc., og legg ved en kopi med informasjon fra hver hendelse.

Nei.

4.6. Har prosjektet retningslinjer for sikkerhet på reiser, ulykker, sikkerhet i felt etc? Hvis bekreftet, legg bde ved her. Hvis ikke, når tid skal dette ordnes?

Ja.

4.7. Har prosjektet kopi av PYMs sikkerhets-kompendium? Brukes den?

Ja.

1. Hver enkelt leser den. 2. Den leses i et tilpasset kurs, og dette tilpasses sammen med forsikrings-institusjonen.

4.8. Har prosjektet tilstrekkelig forsikring for personalet, utstyr etc?

Ja. De fast ansatte har forsikring gjennom «Instituto de Previsión Social». Dekker forsikring og pensjon.

Har prosjektet grunnleggende opplæring i første-hjelp og sikkerhet?

Ja. Både i grunnskolen og i videregående er det plan for grunnleggende opplæring i førstehjelp.

5. DRIFT og ADMINISTRASJON

5.1. Hvordan beskrive kapasiteten i egen organisasjon i forhold til drift og administrasjon?

Hver ansatt har universitets-utdanning, i forhold til funksjonene som de har. Resultatet fra deres arbeid, viser at de kan arbeidet som de utfører.

5.2. Er det gjennomført tiltak i for å styrke drifts- og administrasjons-kapasiteten i prosjektet? Hvis det er slik, beskriv hva. Hvis ikke, forklar hvorfor ikke.

Ja. Det ble organisert kurs som «anticorrupcion», «Diakonia», «Menneskerettigheter», «Gjennomføring av sosiale prosesser» og andre, og dekket slik arbeidsområder vedrørende regnskap, sekretær, koordinering, grafikk, utvikling av bøker etc..

5.3. Er det gjort noe for å styrke personalets, prosjektkomiteen og andres profesjonelle / tekniske kapasitet? Hvis ja, beskriv det, og forklar hvorfor og når det fant sted. Hvis ikke, forklar hvorfor ikke.

Ja. Det ble organisert etterutdannings-kurs som «Anticorrupcion» i februar, «Diakonia» i april, «Menneskerettigheter» i juni, «Gjennomføring av sosiale prosesser» i august, «Evaluering» i november og «Verdien av indianer-språk» i desember, samt «Studie, analyse og mekanismer for bærekraft og økning av eierskap for målgruppen».

5.4. Har det vært noen endring i personalet eller noe annet og viktig i forhold til prosjektet (f.eks. Prosjekt-komiteen, sekretariatet eller annet)

Ja, tre personer sluttet:

1. Sekretæren i juni pga svangerskaps-permisjon. Det ble umulig for henne å fortsette i arbeidet pga barnet. Under evalueringen hjalp hun til, timebetalt.
2. En teknisk: pga bedre lønn i en lære-institusjon.
3. En assistent, pga bedre lønn i en bedrift.

5.5. Hvordan har oppfølgingen av prosjektleder vært / hva slags tilsyn har han fått dette året. Hvordan har personalet blitt oppfulgt av sin leder?

I individuelle møter, etterutdanningskurs, oppfølging i arbeidet i løpet av året, og kontroll av aktivitetslisten.

5.6. Hvordan har prosjekt-komiteen og nasjonal stiftelse arbeidet dette året? Nårtid har de hatt møter sammen? Hvilke sentrale tema har de arbeidet med? Legg ved referatene fra både prosjekt-komiteen og stiftelsens møter. (For det siste, er det bare punktene som er relevante for PYM)

Prosjekt-komiteen har samlet seg 5 ganger dette året. Hvert møte har vart ca tre timer, eller mer om nødvendig (se plan 2014). I februar ble Plan 2014 studerte og godkjent. Utvelgelse og kontrakter med personell. Styret samler seg en gang i måneden, og ellers når nødvendig Hvert møte varer to timer. Om nødvendig kan vi legge ved møte-referat, plan og reglement.

5.7. Finanser og administrasjon

- a) **Finansiell status.** Skjema for Årsrapport blir sendt for seg selv. Fyll inn budsjett (det siste reviderte) og reelle tall. Avvik må kommenteres direkte i dette dokumentet. Års-regnskapet må sendes til PYM, sammen med revisor-informasjon innen den 15. februar.

Det er gjort som ønsket.

- b) **Er det gjort noen tiltak forrige år for å styrke økonomisk styring av prosjektet? (Er de finansielle rutiner revidert? Er den humane og tekniske kapasitet forbedret? Har transparensia blitt bedre? Etc...)**

Ja.

- c) **Er det gjort noen tiltak forrige år for å redusere risken for dårlig økonomistyring og for å unngå korrupsjon? I tilfelle ja, forklar / beskrive. Hvis ikke, forklar hvorfor ikke.**

Prosjektet får revidert regnskapet hver tredje måned, og revisors arbeid gir anbefalinger, som sendes til PYM.

- d) **Fins det retningslinjer for adferd og / eller politikk mot korrupsjon? Hvordan brukes de / hvordan influerer de på arbeidet? Hvis det ikke fins, hva gjøres for å forbedre dette?**

Ja.

Prosjektet har et reglement, med tema fra PYM-manualen Temaene blir studert og analysert hvert semester. Personalet leser dette individuelt, og underskriver deretter. Dette virker positivt, ettersom en har et offentlig dokument som gir en god funksjon og relasjon (se vedlegg).

- e) **Er ansatte, funksjonærer og andre i prosjektet kjent med DIGNIs politikk i kampen mot korrupsjon? Hvordan har dette vært relevant i arbeidet?**

Hele personalet, både de som er direkte involvert og indirekte i prosjektet, fikk den 29.01.14 presentert for planen 2014.

I denne er det planlagt et kurs for ansatte, deltid og halv-tids-ansatt, frivillige, medlemmer i prosjekt-komiteen, medlemmer i FRJDL. I dette møtet studerte og analyserte vi DIGNIs politikk mht administrasjon:

- Prosjektets regler, etterfølgelse og oppfylning
- Kurs om korrupsjon
- Presentasjon og underskriving av aktivitetsplaner for 2014, som viser ankomst og slutt.
- Måte som donasjons-midlene fra PYM skal brukes i 2014-planen.
- Prosjektets system for forskjellig betalinger.
- Legale krav fra landet og PYM, ifølge anbefalinger fra PYM og revisjon.
- Betaling av lønn, stipend, konsulta, faste kostnader, uforutsette kostnader etc..
- Det ble fastsatt tid for betaling, mellom den 1. og 10. i måneden, og i mange tilfeller må det ringes på forhånd.

Forsiktighetsregler og forholdsregler fo å unngå at det er mye folk til stede, og heller ikke uforsiktig handling av kontanter, ettersom det ikke er åpnet konto i banken for å betale med sjekk på grunn av bankens krav til dokumentasjon, og muligheten for at indianerne ikke er vant til å bruke bank, ettersom det ikke er slike nær deres kolonier.

Hver betaling realiseres med legal faktura, som skatte-myndighetene krever.

6. BÆREKRAFT

6.1. Hvilke konkrete tiltak er implementert for å sikre bærekraft:

- Profesjonelt
- Teknisk
- Administrativt
- Sosial-politisk
- Finansielt

6.2. Hvilke prosesser er iverksatt forrige år for å sikre til-knytning / lokalt eierskap for prosjektet, både lokalt, som hos målgruppen og i selve organisasjonen? Hvis dette er nevnt tidligere, er det bare å referere til dette.

Prosjektet har arrangert flere workshops med komiteen og stiftelsen for å informere og studere det strukturelle system til PYM, som mottaker av donasjon for å utføre arbeidet med målgruppen og formalisere eierskap og bærekraft for prosjektet, overgitt til målgruppen.

Det arbeides tett med prosjektkomiteen for å forstå politikken til Pym og NORAD, og lære om kravene til giver-organisasjonen.

Prosjekt-komiteen består av urfolkene mbya, ava og ache og ikke-indianere, har deltatt og jobbet fra sammen fra begynnelsen, i alle faser av planlegging og gjennomføring av det aktuelle prosjektet. Komiteen har deltatt i arbeidsmøter med representanter for PYM, og har fått klar informasjon og har hatt en åpen dialog om emnet for målgruppen. Det er klart at eierskap og ansvar for bærekraft er viktig, derav diskusjoner om problemene eierskap og bærekraft i prosjektet. Det er indianerne som bestemte seg for å ta over bøker, stipender, kassett, etc., fordi for dem er det en del av kulturarven. Salget av dette vil være mulig når det oversetter til spansk og andre språk for å tilby dette i skriftlig eller digital form.

Bøkene, CD-biblioteket og stipendene er eksklusive eiendommen for indianerne; fordi dette er unikt for disse gruppene. Det er utformet på deres eget språk og ville være vanskelig å markedsføre utenfor indianer-samfunnet.

De 13 innfødte stipend studenter egrsaro med titler, Prosjekt og arbeid med en lønn å støtte seg selv, sin familie og ofte sine slektninger.

Bøkene ble trykt for målgruppen for at de skulle overta eierskapet i løpet av fem år. Hvert år blir bøkene distribuert gratis til alle indianer-skole-barn. Stiftelsen FRJDL og komiteen oppbevarer resten på lager inntil opplaget opphører.

Utdannings-departementet, Institutt for språkpolitikken har lovet lage en avtale med FRJDL og prosjekt for å etablere en arbeids-strategi og signere en avtale om fortsatt bruk av bøker, etter at prosjektet er fullført.

I mellomtiden vil indianerne bli opplært til å forsvare sin eiendom og sørge for bærekraft i posisjoner og holdninger, og produktene som oppnås gjennom dette prosjektet.

Dette prosjektet har lyktes å hindre at ikke-urfolk direkte eller indirekte har påvirket utviklingen av bøkene uten urfolksspørsmål, slik at dette er deres produkt og eierskap. CD-biblioteket er en solid kapital som i sin tur kan studeres av indianerne, som er eiere av disse.

En annen del av eiendommen er utviklingen av tenkningen til målgruppen, som hevder identiteten til sitt språk, sin kultur, selvfølelse og jord. Gruppen er klar over at hvis de ikke forsvare deres levemåte, vil grupper utenfra med makt komme med andre former for kultur som er annerledes og skadelig for deres kultur, som det var i fortiden og også nå, med destruktive vaner for både individ og samfunn (alkoholisme, prostitusjon, narkotikaavhengighet, HIV) og andre laster som ikke-indianerne har lært å bekjempe, men hvor indianere er svært sårbare. Takket være indianske kulturarbeidere i målgruppen, sammen med støtte fra PYM og NORAD, er produktet sikret og ønske om å fortsette kampen for rettighetene til indianerne i Paraguay og andre land hvor en opprettholder en felles opprinnelse.

6.3. Hvilke konkrete tiltak er gjort for å integrere arbeidet med lokale og nasjonale planer og prioriteringer, i forhold til?

I dette prosjektet har vi ønsket å knytte lokale planer og prioriteringer med nasjonale representanter, som akademikere, politikere, utdannere på alle nivåer: Indianer-ledere (politiske, religiøse og sosiale referanser i de tre gruppene ache, mbya og Ava).

Indianer-ledere har jobbet sammen i det vanskelige prosjekt for gjenvinne, bevare og fremme av morsmålet og gjennom godt målrettet utdanning arbeide mot fattigdommen. Resultatet er beundringsverdig, de samme gamle / indianer-folk som de startet denne kampanjen i tiåret 1980-1990 og bevisstgjodre sine barn til å gå på PYM-misjonærenes skoler. Andre prestasjoner er utdannelsen av omkring 40 indianere som tok imot utfordringen å undervise på alle nivåer. I året 2014 er omkring 50% i hendene på indianer-lærere, ledere og skoletilsyn som arbeider i indianerskoler i deres respektive lokalsamfunn. Indianer-ledere fremhever, anerkjenne og sette pris på arbeidet i prosjektet.

Nasjonale politiske ledere: Prosjektet, sammen med indianerne arbeider for å bringe prosjektet i kontakt nasjonale myndigheter, ikke-indianere. Dette hjalp mye for å få produkt aksept på de tre hovedområder, stipender, opplæring av indianer-lærere og 69 skolebøker for de tre etniske gruppene. Dermed har en fått komme til de offisielle kontorer for å presentere, diskutere og

interesere myndighetene på forskjellige nivå; to ganger det høyeste nivået, som tidligere president i Republikken Paraguay, Dr. Federico Franco. Tidligere president i Den National Kongress, senator Miguel Angel Carrizosa. Tidligere leder av komiteen for kultur, utdanning, religiøse saker og sports. Tidligere minister for Institutt for språkpolitikk, Prof. Dr. Carlos Villagra Marzal, utenriksminister Dr Hector Ricardo Lacognata Zaragoza. Rektor ved det evangelisk-universitetet, professor dr Alfredo Neufeld. Rektor for Universidad Autónoma de Encarnación, Dr. Nadia Czeraniuk. Tidligere President for Instituto Nacional Indígena, ache Margarita Mbywangi. Decano ved Facultad de Filosofía Lic. Gonzalez Lezcano. Kultur-minister, Arkitekt Mabel Causarano. President for Comisión Nacional de Bilingüismo CNB Dr. Ramiro Domínguez. General-direktør for Centro Cultural de la República, Señora Margarita Morselli. Nåværende minister for Políticas Lingüísticas. Mag. Ladislao Alcaraz de Silvero. Direktør for Dirección Indígena de la SPL Lic. Nieves Montiel. General-direktør for Departamento de Educación Escolar Indígena del MEC, og andre autoriteter.

Man vil bemerke at mange av disse myndighetspersoner så med glede på bøkene som er produsert av prosjektet og indianerne, og lovet mer hjelp til indianerne. Etersom endringer er konstant mht nasjonale myndigheter, er det svært vanskelig å få konkretisert et løfte. Det er forventet at 2015-plan vil insistere på dette aspektet.

6.3.1. **Aktuell politikk, økonomi, sosiale utfordringer i landet? Beskriv hvordan prosjektet er relevant for de lokale prioritene.**

6.3.2. **El PRSP (Dokument for strategier for reduksjon av fattigdom), kan en finne på :**
<http://www.worldbank.org/prsp>, u otras políticas que tratan la reducción de la

6.3.3. **Nasjonal lovverk vedrørende arbeid**

Paraguays grunnvoll av 1992 og andre lover, lovfester sosialt, språklig og kulturelt arbeid, noe som gir et juridiske rammeverket for dette prosjektet:

ARTIKKEL 62 – OM INDIANERNE OG ETNISCHE GRUPPER

Grunnloven anerkjenner eksistensen av indianerfolk, definert som grupper med kulturer fra tiden før dannelsen og utviklingen av den paraguayanske staten.

ARTIKKEL 63 – ETNISK IDENTITET: indianerne er anerkjent og garantert retten til å bevare og utvikle sin etniske identitet i sine respektive habitat. Har rett til fritt bruke sine systemer for politisk organisering, sosiale, økonomiske, kulturelle og religiøse, samt frivillig å underordne seg sine vanlige praksis av sameksistens, så lenge de ikke bryter med grunnleggende rettigheter som er etablert i denne Grunnlov. I rettslige konflikter skal en ta hensyn til indianernes sedvanerett.

ARTIKKEL 77 UNDERVISNING PÅ MORSMÅLET: Undervisning i begynnelsen av skolegang skal være i den offisielle morsmålet til eleven. Studentene vil bli undervist i kunnskap og bruk av begge offisielle språk i Republikken

I tilfelle hvor etniske minoriteter ikke har Guarani som morsmål, kan de velge ett av de to offisielle språk.

ARTIKKEL 140 – OM SPRÅK: Paraguay er et flerkulturelt og tospråklig land. De offisielle språkene er kastiljansk og Guarani. Loven fastsetter regler for bruk av språkene. Indianer-språk, som andre minoriteter, er en del av kulturarven for nasjonen. Lov 234/93 som ratifiserer ILO-konvensjon 169, Generell lov om utdanning, lov 1264/98 Art. 2. Lov nr 4251 OM SPRÅK.

6.3.4. **Partner-organisasjonens politikk**

6.3.5. **Hvis prosjektet ikke har noe å informere på dette punkt, forklar hvorfor dette ikke er prioritert.**

7. PROSJEKTETS RELASJON MED EIER-ORGANISASJONEN

7.1. Gi en kort beskrivelse for de regulære kontakter og oppfølginger prosjektet har med eier-organisasjonen gjennom året.

Eier-organisasjonen er i kontakt med prosjektet, først via deltagelse med ett eller to medlemmer på de fire prosjekt-komite-møtene i året, hvor de blir informert om aktivitetene. De får også reviderte regnskaps-rapporter hver tredje måned. Til slutt gjør de de legale oppfølginger. De har ikke stemmerett.

7.2. På hvilken måte har prosjektet og eier-organisasjonen (inkludert andre prosjekter / aktiviteter som eier-organisasjonen driver) gjensidig forsterket og har vært til nytte for hverandre.

Prosjektet og eier-organisasjonen vedlikeholder bare de legale forholdene. Støtter dokumentasjonen som staten krever for å få donasjoner fra PYM, og vise at midlene som mottas ble brukt i prosjektet

7.3. Hvilke områder må forbedres i forholdet mellom prosjektet og eier-organisasjonen?

Eier-organisasjonen trenger å utvide sitt sosiale arbeids-område blant indianerne, og tilby, mer enn prosjektet gir, aksjoner med sosial-hjelp / helse-hjelp. Mange indianer samarbeider indirekte med prosjektet, og de søker om hjelp til å kjøpe medikamenter eller lege-konsultasjoner. Inntil nå har stiftelsen dekket dette med sine aktiviteter, men avgrenset, selv om hverken stiftelsen eller prosjektet har denne funksjon.

8. PROSJEKTETS RELASJON MED PYM

8.1. Hva slags kontakt har det vært med PYM i 2014. Inkludere kontakt, både med kontoret og andre representanter.

Det har vært periodisk kontakt pr epost / SKYPE / telefon når det har vært nødvendig.
Besøk: I februar var Rudolf Leif Larsen, Jørgen Claumann og en gruppe lærere fra Norge på besøk.
Vigleik Vinje evaluerte prosjektet i løpet av tre uker i november.
Solveig Irene Seland, konsulent fra PYM, var her i desember.

8.2. Har det vært kort-tidsmisjonærer eller konsulenter som har arbeidet i prosjektet i 2014?

JA, en konsulent og en prosjekt-konsulent fra PYM

8.3. Beskriv verdien PYM har hatt for prosjektet, i tillegg til økonomisk bistand?

Prosjektet fikk fra PYM et kurs med forskjellige tema. Det hjelper til å forbedre arbeidet på alle områder for å oppfylle målene, og opprettholde en høy grad av ansvar, ærlighet og akademisk kapasitet.

8.4. Hvilke områder trengs å forbedres i relasjonen mellomprosjektet og PYM?

Å fortsette å arbeid sammen, og forstå at PYM og prosjektet har den samme interesse for å hjelpe indianerne for å forbedre deres moralske, etiske, akademiske, sosiale og økonomiske nivå.

9. PROSJEKTETS RELASJON MED ANDRE ORGANISASJONER

9.1. Beskriv nettverksbygging som prosjektet har realisert med andre organisasjoner som er medlem i Digni.

Fins ikke.

9.2. Beskriv nettverksbygging / relasjoner som prosjektet har realisert med andre ONG og /eller internasjonale organisasjoner.

I det siste har det vært kontakt, men ikke avtale med Ledelsen for indianer-utdanningen og departementet for utdanning og kultur (Dirección General de Educación Escolar Indígena del Ministerio de Educación y Culto), samt Ledelse for dokumentasjon og fremme av indianerspråk / sekretariatet for språk-politikk (Dirección General de Documentación y Promoción de Lenguas Indígenas de la Secretaría de Políticas Lingüísticas). Det ble organisert en samling med disse om "Gode erfaringer for undersøkelse og redding, gjenoppdage og overføre morsmål, kultur og historie for ava, mbya og ache-fol. Og fremme av indianer-språk i Paraguay" ("Experiencia exitosa en la investigación, rescate, revalorización y transmisión de la lengua materna, cultura e historia de los pueblos ava, mbya, ache y la promoción de Lenguas Indígenas en el Paraguay"). Med denne organisasjon skal det underskrives en samarbeidsavtale i 2015. Man har også samarbeidet med stiftelsen "Jord uten onskap" (Fundación Yvy Marae'y) hvor Kwatiañe'ë-prosjektet presenterte sine 69 bøker.

9.3. Har det oppstått nye ONG i deres tematiske eller geografiske område de siste to årene? Hvis så, hvordan influerer det på prosjektet?

Det er ingen informasjon om det

9.4. Beskriv koordineringen / relasjon mellom prosjektet og myndighetene på forskjellig nivå:

På vegne av prosjektet tok koordinator kontakt med organisasjon i regjeringen, den nasjonale kongress fra Uruguay, Utdannings-ministeriet, Nasjonalt institutt for indianerne, Sekretariatet for språk-politikk, leder for de Nasjonale Universitetet, akademiet for Guarani-språk, for å presentere bøkene, og bevist-gjøre om arbeidet blant indianerne.

10. OVERVÅKING OG EVALUERING

10.1. Beskriv hvordan prosjektet / programmet er blitt overvåket gjennom året.

Hver bok og kurs blir vurdert via et kort og anonymt spørreskjema. De spurte er lærere, ledere og skoletilsyn: 1. Ble målene oppnådd? 2. Er innholdet relasjonert med tema av interesse? 3. Ble det gitt berikende orientasjoner? 4. Var informasjonen og anbefalinger nyttige? 5. Var læresituasjonen berikende? 6. Var de pedagogiske ressursene tilstrekkelige? Var oppfølgingen fra organisatoren tilstrekkelig? Avslutt dette spørreskjema med anbefalinger for andre kurser.

Deretter ble data systematisert, og en studerte styrke og svakheter som må tas med i bruken av bøkene og utvikling av kurser.

I november arbeidet Vingleik Winje i tre uker for å evaluere prosjektet Vi kjenner ikke resultatet.

10.2. Hva er blitt gjort for å følge opp kommentarer fra Digni? Hvis ikke, forklar hvorfor.

Prosjektet har fulgt alle anbefalinger fra Digni, da vi ser på de som brukbare og nyttige. Det siste gjelder regnskapet, hvor vi har revisjon hver tredje måned. Det var et kurs om korrupsjon ved en representant fra PYM, med anbefalinger om verdien av ærlighet, og dette ble mye bedre blant komite-medlemmene, som hos de ansatte.

Anbefaling	Oppfølging

10.3. Hvis prosjektet er blitt evaluert de siste to årene, beskriv den gjennomførte evalueringen, og gi en kort oppsummering av konklusjoner, anbefalinger og oppfølging av aktivitetene. Hvis dette er nevnt tidligere, bare referere til dette.

I dette prosjektet 2010 – 2014 har det vært to evalueringer. En i 2011, og en i 2014 (original sier 2012, noe som er feil). I den første ble det inngått kontrakt med «Consultora externa “Tenonderä”, og evalueringen viste oppnådde resultater og svakheter, som avstedkom anbefalinger, som ble brukt i 2014. Denne evalueringen er nevnt tidligere. Den andre evalueringen ble gjennomført av PYM med konsulent Vagleik Winje i november 2014. Vi har ikke hans resultat her i Paraguay.

10.4. Beskriv hvordan revisjon / evalueringen bidrog til læring og forbedring av prosjektet:

I evaluering 2011 var det anbefalinger som ble fulgt opp:

I utvikling av bøker i ettertid, fulgte en opp følgende:

1. Forbedret «rommet på sidene» i bøkene Ava N° 30, 31, 32, 33. bøkene mbya N° 12, 13, 14 og ache-boken. Før brukte bøkene mye plass for elev-øvinger.
2. En anbefalte forskjellige øvelser for elevene. Inkluderte inter-kulturelt materiale, fra både indianere og det nasjonale samfunn.

Det samme med lærer-manualen. Presenterte større og aktuelle foto fra indianer-koloniene. Komplette bøkene med historisk og kulturell informasjon fra koloniene. Utvide prosjektets arbeid til andre indianer-grupper som enda ikke har egne bøker, noen fra Chaco. (side. 40, 57, 63, 114). (side. 28 30)

11. HISTORIER OG FOTO

11.1. Inkluder minst tre individuelle tilfeller / historier fra prosjektet i 2014. Disse må være gode eksempel på hvordan prosjektet tilgodeser målgruppen. Det er viktig å beskrive situasjonen før, og hvordan det er nå, og hvordan prosjektet har bidratt til endring. Omkring 300 ord pr historie. Det er positivt hvis en kan inkludere foto av personen / personene / gruppen i historien. Hvis det trengs eksempler / hjelp på dette punktet, be om det.

Prosjektarbeidet med indianerne er preget av forskjellige historier fra hvordan en lever og hvor hovedpersonene er de samme indianerne ava, mbya og ache.

I. Historie. Dalma Tykuarangi, ache-kvinne, født i Ypetimi (Caazapa) i 1984, i en svært fattig familie. I en alder av 14 giftet hun seg med ache Marciano Chevúgi. Som mor til to barn, gjorde hun ferdig barneskolen i Puerto Barra del Ñakunday, og med tre barn tok hun Teknisk høyskole i Chupapou, men ute av stand til å fortsette å studere på grunn av ansvaret for familien og arbeid på gården. Når hun så barna og de eldste i landsbyen som døde på grunn av mangel på medisinsk behandling, og med frykt for sine egne barn, lengtet Dalma etter å studere sykepleie. Menneskelig sett var dette mye. Alikevel søkte hun om stipend og dro til prosjektet som på den tiden hadde møte med representanter for PYM. Hun argumenterte forsiktig, fordi hun ønsket å studere. Etersom som kvoten på 10 stipen var opptatt, ble hun fortalt at det ville bare være mulig i påfølgende prosjekt. I samme møte var av-kvinnen Lorilda tilstede for å takke PYM for å bidra til at hun kunne avslutte studiet for en karriere som sykepleier. Dalma ble fascinert av å høre Lorilda og vendte så tilbake til sin landsby, men uten mye håp.

Konsulenten fra PYM hørte disse erfaringene. På denne tiden av året, ble det gjort justeringer i prosjektet. Da komiteen behandlet økonomien komiteen, ba de om at stipendet som ble frigjort av Lorilda, skulle fordeles på to kandidater som skulle fullføre i 2014, og det ble akseptert at Dalma var en av mottakerne. Hun tok utfordring for dette studie-forløpet. En ny sosial gruppe på sykepleie-instituttet viste se fiendtlig mot indianerne. De har lav kompetanse i spansk, to graviditeter, avstanden på 45 km, jordvei som måtte bruke motorsykkel i regn på svært dårlig veg. Og i dag, takket være stipendet fra prosjektet, gjennomførte Dalma en teknisk sykepleie-utdanning, og er klar til å sende inn sin avhandling (tesis) for å få sin grad i sykepleie. Fylkesregjeringen i Canindeyú-fylket har bygget i deres koloni et lite helsesenteret hvor Dalma vil være få lønn, og blir den første ache som autoriseres for å praktisere som sykepleier.

Stipend fra Kuatiañe'ë-prosjektet: Dalma Tykuarangi.
Avsluttet studiet som godkjent sykepleier på Instituto Técnico Superior de formación integral paraguaya. År 2014
Curuguaty - Canendiyú

II. Historie: Ava-indianeren Tupä Karai Edgar Vera Benitez, 1993, født i Itanarami, Villa Ygatimi-distriktet, Canindeju-fylket. Moren er ava og faren er hvit. Med mye innsats og offer vokste han opp bare med mor, siden far forlot dem. Ble oppdradd i morens kultur og skikker. Edgar er en intelligent ung mann, som avsluttet grunnskolen og videregående skole med gode karakterer. Han klarte å komme inn på et høyere institutt for tospråklige lærere. I 2014 avsluttet han sine studier med gode karakterer. Skole-ministeriet ga ham en stilling som lærer på en offentlig skole med lønn fra staten. (Bilder sendes).

Stipend fra Kuatiañe'ë-prosjektet: Tupä Karai Edgar Vera, avsluttet sine studier som lærer i Guarani / Spansk (Profesorado de Educación Bilingüe Guarani Castellano) for grunnskolen, mellom-nivået og teknisk i år 2014.

III. Historie om en elev: Hun gjorde sin grunnskoleutdanning i skolen "Benefrida de Becher" i Fortuna, videregående på Colegio "Canuto Sales». Da hun var i 7. klasse lærte hun å lese og skrive på ava ayvo (gammel guarani) fra boken i Prosjektet. Denne kontakten med sitt morsmål i skriftlig form, gjorde et stort inntrykk. Med ungdommelig lidenskap omfavnet og forpliktet hun seg til sin bestemor og foreldrenes kultur. Boken no 7 fulgte de andre fem bøkene i videregående (educacion media) og med den samme entusiasme som tidligere ble hun en god hjelp for hennes lærer. Hun anstrenkte seg så mye, at hun ble beste avslutnings-elev i 2014, enestående i avakultur. Hun fikk en medalje fra Skole-departementet. I dag er en sterk talsmann for den indianske sak, og forbereder seg på å gå inn på det Nasjonale Universitet. (Bilde er sendt).

Tania Basilica Vera Portillo, født i Fortuna-kolonien. Avsluttet videregående på Colegio «Canuto Sales», som den beste i avgangsklassen.

13.2. Inkluder foto fra noen av aktivitetene som er realisert i prosjektet, og beskriv hvem som er på bildene, hvor de ble tatt etc.

12 RELIGION, TRO OG UTVIKLING

12.1. På hvilken måte influerer religion / tro på utviklingen i prosjektet eller organisasjonen (positivt og / eller negativt).

Prosjektet arbeider ikke for en religion, men bruker likevel grunnleggende kristen etikk og moral i alle aktiviteter i forhold til ansatte, indianere og ikke-indianere.

13 SERTIFIKAT

15.1. Hvordan har denne rapporten blitt utarbeidet? Hvem har deltatt i utviklingen av informasjon for 2014? Vennligst legg ved en liste med navn, underskrifter og datoer for de som deltok i utarbeidelsen av rapporten, og til dem som har godkjent slutt-versjonen.

Utkastet ble laget i forhold til de aktiviteter som har vært, og er underskrevet og godkjent i møtet 30.01.15, og sendes PYM

Rapporten er skrevet av : Sekretær, regnskapsfører og koordinator (Juridisk ansvarlig, og person ansvarlig for redaksjonen)

Asunción den 30.01.15

Informasjonen er godkjent av: Medlemmene i komiteen og stiftelsen “Prof. Dr. Reinaldo Julián Decoud Larrosa”.

(dette bør være rådet i deres organisasjon, eller de som har skrevet under på avtalen med PYM)

Asuncion den 29.01.15

Eugenio indígena ache, Presidente del Comité

Almidio Aquino , Coordinador

Miriam de López, Elaboradora de libros

Sintia Lezcano, Contadora.

Robin Wagar, Secretaria .

Andrea Cristaldo, Secretaria

Dora Pistilli Dagogliano, representante de la FRJDL